

## Scenariusz zajęć 2-3godzinnych

**Temat: Mogę, potrafię, chcę.**

**Cele:**

- nazywanie przez uczniów posiadanych przez nich umiejętności,
- określanie i planowanie przyszłej drogi zawodowej w zgodzie ze swoimi mocnymi stronami, zainteresowaniami, predyspozycjami.

Pojęcia: predyspozycje, mocne strony, moje umiejętności, mapa życia.

### Oczekiwane rezultaty

Po zajęciach uczeń:

- ocenia, rozpoznaje swoje mocne strony,
- prezentuje swoje umiejętności,
- planuje własną drogę, przyszłość na podstawie swoich zainteresowań, mocnych stron i predyspozycji.

Materiały: 1 – Zadania do wykonania, 2- Lista cech i umiejętności, 3- Jakie są moje umiejętności, 4- Poznaj swoje predyspozycje do różnych zawodów, 5 – Ankieta, 6 – Mapa życia.

### PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Na początku przedstawiamy uczniom cele zajęć, a następnie opowiadamy o tym co skłoniło np. nas do podjęcia zawodu nauczyciela.

Podkreślamy, że każdy człowiek ma określone predyspozycje i zainteresowania, którymi należy się kierować, dokonując wyborów przy planowaniu przyszłego życia. Pytanie „Kim chciałbyś zostać?” słyszymy już w przedszkolu. Małe dzieci odpowiadają spontanicznie, często nie zastanawiając się.

2. Rozdajemy uczniom kartki i prosimy, aby na jednej z nich wypisali swoje umiejętności ( np. szybko czytam książki), a na drugiej swoje imię i nazwisko i wrzucili do przygotowanego pojemnika.

Każdy z uczestników zajęć losuje z pojemnika karteczkę i odczytuje do kogo ona należy. Prosimy aby przypisał wylosowanej osobie czynności, które zaobserwował. Kartki wrzucamy po opisie do pojemnika i losujemy kolejną. Zachęcamy uczniów, aby każdy z nich odczytał głośno obie karteczki i przedstawił swoje umiejętności. Nauczyciel przypomina, że każdy uczeń otrzymuje informacje o sobie od rodziców, nauczycieli, kolegów, znajomych itp.

3. Dzielimy klasę na zespoły 4 – osobowe. Każdy otrzymuje materiał 1 i 2. Należy określić, jakie cechy i czynności należy posiadać, aby wykonywać przedstawione działania.

Po wykonaniu zadań uczniowie prezentują opracowane listy.

4. Rozdajemy uczniom materiał 3 i zachęcamy, aby uzupełnili wolne miejsca, korzystając z informacji, które już mają. Ćwiczenie to robi każdy uczeń dla siebie. Prosimy kilku uczniów o przedstawienie efektów pracy.

5. Rozdajemy uczniom minitest „Poznaj swoje predyspozycje do różnych zawodów”. Kiedy skończą, możemy ich zapytać:

- Czy wynikające z testu przypisanie cię do określonej grupy zawodów jest zgodne z twoimi osobistymi zainteresowaniami?
- Który z zawodów wymienionych na liście chciałbyś wykonywać?

- Czy zgadzasz się z wynikami tego testu?
- Czy możesz wymienić dwa zawody, które wymagają umiejętności, jakie posiadasz?
- Czy możesz określić, jakie wykształcenie jest potrzebne do wykonywania tych zawodów?

Przypominamy uczniom, że decyzje dotyczące wyboru szkoły w przyszłości, lat poświęconych na naukę będą miały wpływ na ich kariery zawodowe. Już teraz powinni zastanowić się, co planują robić, co ich interesuje, jak najwięcej rozmawiać z rodzicami, nauczycielami, przedstawicielami różnych zawodów. Muszą też zdawać sobie sprawę, że z biegiem czasu ich plany mogą ulec zmianie.

6. Podsumowując zajęcia, prosimy, aby uczniowie wymienili korzyści, które wynieśli z przeprowadzonej lekcji, czego nowego dowiedzieli się o sobie, które informacje na ich temat potwierdziły się?

Nauczyciel proponuje także, aby w wolnym czasie porozmawiali z kimś dorosłym, zebrali informacje według ankiet materiał 5. Można też opracować na zajęciach swoją dotychczasową mapę życia – materiał 6. Jeżeli wystarczy czasu, mapy mogą być omówione.

Materiał numer 1

### Zadania do wykonania

### Cechy umiejętności

Wysłanie e- maila	
Zorganizowanie przyjęcia	
Napisanie pracy kontrolnej	
Naprawa zegarka	
Prowadzenie sklepu	
Wystąpienie na konferencji	
Remont mieszkania	
Robienie na drutach	
Praca urzędnika na poczcie	
Ubieganie się o otrzymanie kredytu w banku	
Pielęgnacja chorych	
Prowadzenie samochodu	
Opiekowanie się dziećmi	
Prowadzenie hotelu turystycznego	
Naprawa sprzętu AGD	
Układanie fryzur	
Projektowanie strojów	
Zorganizowanie wyjazdu dla najbliższych na wakacje	
Prowadzenie rachunkowości firmy	
Prowadzenie hurtowni	
Opracowanie reklamy	
Prowadzenie śledztwa	
Pisanie powieści	
Pilotowanie samolotu	

Materiał nr 2

### **Lista cech i umiejętności**

1. Opracowanie zaproszeń
2. sprawna komunikacja
3. znajomość savoir-vivre
4. obsługa klienta
5. organizowanie pracy zespołu
6. dbanie o wysokie standardy
7. poznawanie i wprowadzanie nowości
8. konsekwencja
9. logiczne myślenie
10. zachowanie tajemnicy
11. zdolności manualne
12. szybka adaptacja
13. selekcjonowanie informacji
14. wytrwałość
15. podstawowa znajomość komputera
16. sztuka prezentacji
17. ułożenie menu
18. planowanie czasu
19. korzystanie z posiadanej wiedzy
20. wyrozumiałość
21. precyzja działania
22. analiza rynku
23. koordynacja ruchów
24. korzystanie z Internetu
25. cierpliwość
26. planowanie działań
27. koordynowanie działań
28. koncentracja uwagi
29. analiza dokumentów
30. podejmowanie decyzji
31. dociekliwość
32. radzenie sobie ze stresem
33. ocena własnej kondycji fizycznej i psychicznej
34. gospodarowanie zasobami
35. zdolności plastyczne
36. prowadzenie negocjacji
37. posługiwanie się obcymi językami
38. znajomość norm, kultur , obyczajów
39. kreatywność
40. gromadzenie i porządkowanie danych
41. uruchamianie empatii
42. przestrzeganie zasad higieny
43. korzystanie z wyobraźni
45. spostrzegawczość
46. branie odpowiedzialności
47. podejmowanie ryzyka
48. przewidywanie skutków działań
49. promowanie i reklamowanie
50. badanie potrzeb innych osób
51. prowadzenie księgowości
52. współpraca w zespole
53. radzenie sobie z długotrwałym wysiłkiem

### Jakie są moje umiejętności?

1. W wolnym czasie najbardziej lubię robić?

a. ....

b. ....

c. ....

Wykorzystane umiejętności:.....

.....

2. W szkole jestem najlepszy w :

a. ....

b. ....

c. ....

Wykorzystane umiejętności:.....

.....

3. Działalność pozaszkolna, praca, konkretne doświadczenia, które posiadam oraz organizacje, do których należę:

a. ....

b. ....

c. ....

Wykorzystane umiejętności:.....

.....

4. Prace domowe lub inne wykonywane na rzecz innych osób:

a. ....

b. ....

c. ....

Wykorzystane umiejętności:.....

.....

Poznaj swoje predyspozycje do różnych zawodów – minitest

Zaznacz stwierdzenia, które najlepiej cię opisują. Staraj się ograniczyć do tych, co do których jesteś pewien:

- a. lubię uprawiać sporty zespołowe,
- b. chętnie układam puzzle,
- c. lubię, gdy inni pytają mnie o radę,
- d. lubię rozmawiać przez telefon,
- e. często bazgrzę w zeszycie
- f. jestem ciekaw świata;
  - a. lubię prace manualne: zajęcia w ogrodzie, naprawy sprzętu domowego, roweru czy samochodu, gotowanie, szycie itp.,
  - b. zawsze sporządzam listę spraw do załatwienia, rzeczy do kupienia,
  - c. wolałbym pracować raczej na własny rachunek niż w wielkim przedsiębiorstwie,
  - d. pomoc innym sprawia mi przyjemność,
  - e. lubię wykorzystywać moją fantazję do pisania powieści,
  - f. przedmioty ścisłe ( matematyka, fizyka, chemia) to moja specjalność;
- a. lubię wykorzystywać różne narzędzia i przyrządy,
- b. lepiej się czuję, gdy mam porządek w pokoju,
- c. wolałbym pracować w zespole niż samodzielnie,
- d. nie waham się wyrażać swoich poglądów,
- e. cieszyłbym się z przemeblowania mojego pokoju,
- f. interesuję się bieżącymi sprawami: czytam prasę codzienną, oglądam „Wiadomości”;
  - a. wolę przebywać na dworze niż w domu,
  - b. matematyka to mój ulubiony przedmiot,
  - c. samodzielne podejmowanie decyzji jest dla mnie bardzo ważne,
  - d. lubię zwracać się o pomoc przy rozwiązywaniu problemów,
  - e. wolę uczestniczyć w grze, niż ją obserwować,
  - f. chętnie obserwuję gwiazdy, rośliny i zwierzęta;
- a. lubię mieć zwierzęta domowe,
- b. mam czytelny charakter pisma,
- c. lubię przewodzić grupie,
- d. chętnie koresponduję,
- e. wolę pracę samodzielną niż w grupie,
- f. lubię rozkładać różne rzeczy na części, aby zobaczyć jak działają;

- a. wolę jeździć na rowerze, niż oglądać telewizję,
- b. lubię korzystać z komputera,
- c. byłbym dobrym kapitanem drużyny,
- d. łatwo nawiązuję kontakty i zaprzyjaźniam się z ludźmi,
- e. moim ulubionym przedmiotem jest muzyka, plastyka,
- f. jestem zaniepokojony stanem środowiska naturalnego .

**Wpisz, ile razy zaznaczyłeś poszczególne litery.**

**A**\_\_\_\_\_ **B**\_\_\_\_\_ **C**\_\_\_\_\_ **D**\_\_\_\_\_ **E**\_\_\_\_\_ **F**\_\_\_\_\_

Przyjrzyj się odpowiedziom, które zakreśliłeś. Być może wybierzesz drogę zawodową zbliżoną do tych odpowiedzi, które zostały wskazane największą liczbą punktów.

### **A. Praca na zewnątrz:**

*Inżynier budownictwa, trener, pilot, lotnik, weterynarz, cieśla, wykonawca robót budowlanych, strażnik leśny, architekt krajobrazu, murarz, strażak*

Ci ludzie mają zmysł praktyczny. Wolą pracować, posługując się przedmiotami, maszynami, narzędziami. Mają jasno określony zakres obowiązków, często pracują samodzielnie, nie zawsze mają ściśle wyznaczone godziny pracy.

### **B. Praca wymagająca dokładności:**

*Badacz, programista, księgowy, bankowiec, inżynier konstruktor, bibliotekarz, technik medyczny, analityk finansowy, pracownik biurowy*

Z tymi zajęciami wiąże się obserwowanie, dociekanie, analizowanie danych, informacji, instrukcji. Często są to mozolne prace zlecane przez szefa.

### **C. Praca, która wiąże się z wywieraniem wpływu na innych: Menedżer, oficer armii, prawnik, sprzedawca, kierownik hotelu, polityk**

To bezpośrednia praca z ludźmi, informowanie, pomaganie, wyjaśnianie, niezbędne są też umiejętności krasomówcze oraz łatwość nawiązywania kontaktów z innymi.

### **D. Praca wymagająca kontaktów z ludźmi: Nauczyciel, lekarz, reporter prasy/telewizji/radia, pielęgniarka, psycholog, pracownik socjalny, ksiądz**

To interesujące zawody, nie zawsze mają określone godziny pracy, wymagają wrażliwości, dyspozycyjności.

### **E. Wolne zawody: Aktor, artysta, muzyk, pisarz, architekt, fotograf, stylistka**

Tu liczy się kreatywność, intuicja, wrażliwość, zmysł estetyczny. Są to zajęcia bez określonych godzin, samodzielne, przy wykorzystaniu wyobraźni i zdolności twórczych, z różnym odbiorem społecznym.

### **F. Praca badawcza: Naukowiec, psychiatra, profesor uczelni, laborant, biolog, meteorolog**

Zawody bez sztywnych obowiązków, wykonywane z dużym nakładem wysiłku umysłowego, wymagające umiejętności dociekania, wyciągania wniosków, szukania rozwiązań, wprowadzania zmian, wspierane pracą zespołu.

## ANKIETA

Zawód.....

1. Jakie wykształcenie konieczne jest w tym zawodzie?

.....

2. Jak dostał (a) Pan (i) tę pracę?

.....

3. Czym kierował (a) się Pan (i), wybierając tę pracę?

.....

4. Jak widzi Pan (i) swoją przyszłość w tym zawodzie?

.....

5. Jakie są szanse uzyskania awansu i kiedy?

.....

6. Jakie umiejętności niezbędne są do wykonywania tej pracy?

.....

7. Które uzdolnienia i cechy są preferowane?

.....

8. Czy musi Pan ( i ) stale doskonalić swój warsztat pracy? W jakiej formie?

.....

9. Jakie są zarobki?

.....

10. Czy ma Pan ( i ) satysfakcję z wykonywanej pracy? Z czego szczególnie?

.....

11. Czy sprawdziły się Pana ( i ) wyobrażenia o tym zawodzie?

.....

Materiał nr 6

## Mapa życia

Często wpatrujemy się w mapy. Dzięki nim możemy zobaczyć, gdzie znajdują się różne kraje, wznoszą się pasma gór, dokąd płyną rzeki. Pomagają nam one przy nauce o różnych zasobach i kulturze odległych miejsc, ułatwiają także odnalezienie drogi w różnych miastach czy w okolicy. Podróżnicy i kierowcy na co dzień korzystają z map i planów, by wiedzieć, gdzie są i dokąd zmierzają.

Kreśląc własną mapę, pomyśl o ważnych wydarzeniach w swoim życiu:

- KIEDY I GDZIE SIĘ URODZIŁEŚ?
- KIEDY I GDZIE ZACZAŁEŚ CHODZIĆ DO SZKOŁY?
- GDZIE MIESZKAŁEŚ? INNE MIASTO, WIEŚ, WOJEWÓDZTWO, KRAJ.
- CZY MASZ RODZĘŃSTWO? KIEDY URODZILI SIĘ TWOI BRACIA LUB SIOSTRY?
- KIEDY I JAKIE CHOROBY PRZECHODZIAŁEŚ?
- KIEDY I DOKĄD PODRÓŻOWAŁEŚ?
- JAKICH POZNAŁEŚ ZNAJOMYCH, PRZYJACIÓŁ?
- INNE WAŻNE WYDARZENIA Z TWOJEGO ŻYCIA?

TO JEST TWOJA MAPA ŻYCIA. MOŻESZ KORZYSTAĆ Z DOWOLNYCH SYMBOLI, NA KTÓRE MASZ OCHOTĘ I NARYSOWAĆ JĄ W DOWOLNY SPOSÓB. TO TY DECYDUJES O UMIESZCZENIU W NIEJ POSZCZEGÓLNYCH WYDARZEŃ.

**NIE MUSISZ POKAZYWAĆ JEJ NIKOMU, JEŚLI NIE MASZ NA TO OCHOTY!**